

Eesti Päevaleht

HIND EESTIS 1,15 EUROT | VÄLISMAAL 2,10 EUROT | NR 26 | KOLMAPÄEV, 1. VEEBRUAR 2012

●●● ajaleht.epl.ee

Vallatu Julius Caesar

lk 13

Särtsakas Julius Caesar võidab lõpuks Egiptuse ja armastuse

Foto: rahvusooper Estonia

Andres Laasik
toimetaja

Ruth Alaküla
ERR

Veel on vaja paikaloksumist, ent vallatu ooperilavastus „Julius Caesar” jõuab siiski finaalis triumfinootideni.

Andres Mustoneni ja saksa lavastaja Georg Rooteringi tandem tuli Estonia teatrisse, et puhuda elu sisse Georg Friedrich Händeli barokse ooperi vallatule sisule. Pärast „Julius Caesari” esietendust sai selgeks, et hoolimata kadudest ja möödapanekutest läks nende pingutus korda.

Esimene vaatus algas vaevaliselt, kuna esinejates oli veel palju ebakindlust. Esietenduse publik sai esimest korda Estonia laval näha ja kuulda metsosopran Monika Evelin Liivi. Tal on selja taga osalemine Londoni kuningliku ooperi noorte artistide programmis, mis andis võimaluse esineda Covent Gardeni laval nii mõnegi väarika rolliga koos maailma ooperitippude, näiteks Renée Flemingiga. Ehkki lauljataril on pigem tugev dramaatiline hää, leidis selles piisavalt paindlikkust, et baroksed koloratuuriid särada panna.

mängulisusega. Teemad on täiesti tõsised – armastus, võim ja surm –, kuid see ei sega lauljaid põimimast oma karakterisse vallatlevat koomikat, kui muusika seda võimaldab. Oma taotluste poolest on tegu väga huvitava ja teatraalse lavastusega, kus lauljatel oli võimalik esitada tegelaskuju põneval moel.

Muusikute vaimustus

Liiv tõstis ooperi suure kunsti tasemele „Al lampo dell’armiga”, vallandades vägeva armastuse väe Kleopatra vastu. Siin oli nõtkust ja mängulisust, rõõmu laulmisest ja kõik see kanaliseerus kui karakteri kirk imekauni Kleopatra vastu. Just siin oli tunda ka orkestri tuge, sest Andres Mustoneni juhatamine sütitas muusikutes vaimustuse ja energia. Händeli muusika helipildi mitmekesisuse ja kõlavärvide rikkusega olid lood keerulisemad – pillimängu üheplaanilisust õnnestus orkestril ületada vahelduva eduga. Eraldi esiletõstmist väärib küll Ivo Sillamaa klavessiinipartii.

Esietenduse Kleoparat laulnud Helen Lokuta vastas Julius Caesarile vääriliselt, panustades Händeli muusika särtsakale sisule. Lokuta puhul kerkis vahetevahel koguni küsimus, kas Kleopatra rolli jaoks poleks kasulik mõnes kohas koomika ja teatraalsusega tagasi tõmmata. Samuti ei olnud meie tunnustatud metsosopranil soprani partii ülemine

se Georg Friedrich Händeli barokse ooperi vallatule sisule. Pärast „Julius Caesari” esietendust sai selgeks, et hoolimata kadudest ja möödapanekutest läks nende pingutus korda.

Esimene vaatus algas vaevaliselt, kuna esinejates oli veel palju ebakindlust. Esietenduse publik sai esimest korda Estonia laval näha ja kuulda metsosopran Monika-Evelin Liivi. Tal on selja taga osalemine Londoni kuningliku ooperi noorte artistide programmis, mis andis võimaluse esineda Covent Gardeni laval nii mõnegi väarika rolliga koos maailma ooperitippude, näiteks Renée Flemingiga. Ehkki lauljataril on pigem tugev dramaatiline hääl, leidis selles piisavalt paindlikkust, et baroksed koloratuurid särada panna. Lisaks suutis Liiv luua väarika ja kuningliku Julius Caesari lavakuju.

Julge ja mänguline

Kuid üldiselt kippus etenduse algus olema kontsertettekande moodi, kuni Juuli Lill pani Cornelia koos Oliver Kuusiku lauldud Cornelia poja Sextusega aarias

„Cara speme, questo core” kättemaksuintrii- gi püsti. Oliver Kuusiku põlvpüks- tes Sextus oli poisike- selikult hale- naljakas, ent samal ajal üllas, ning just tema karakteris peituv koomilise ja üleva segu andis publikule hea võtme lavastuse stiili mõistmiseks.

Estonia teatri „Julius Caesar” on oma tõlgenduses vallatu lavastus, mis kasutab julgelt koomikat, liites seda Händeli barokse muusika

Kleopatra vastu. Just siin oli tunda ka orkestri tuge, sest Andres Mustonen juhata- mine sütitas muusikutes vaimustuse ja energia. Händeli muusika helipildi mitmekesise ja kõlavärvide rikkusega olid lood keerulisemad – pillimängu üheplaanilisust õnnestus orkestril ületada vahelduva eduga. Eraldi esiletõstmist väärrib küll Ivo Sillamaa klavessiinipartii.

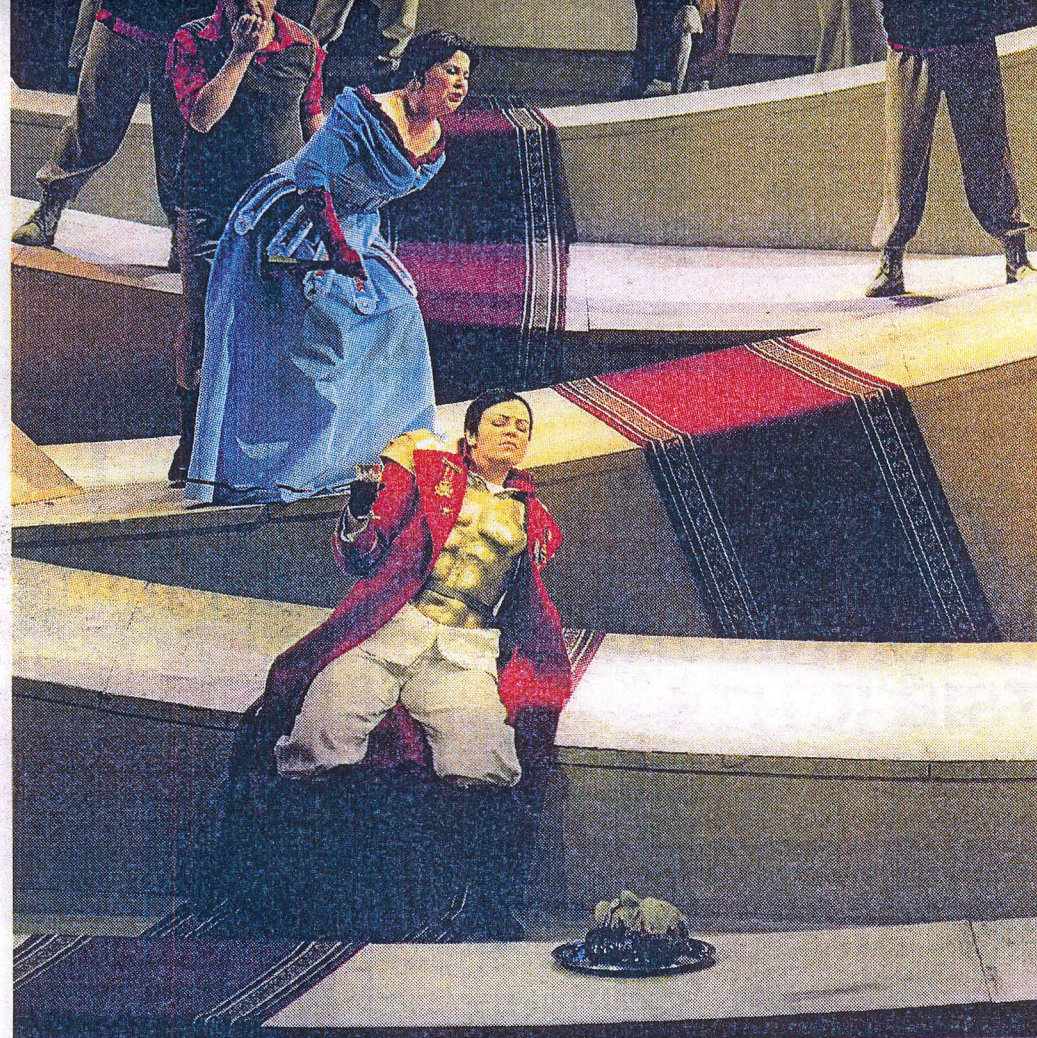
Esietenduse Kleopatrat laulnud Helen Lokuta vastas Julius Caesarile väariliselt, panustades Händeli muusika särtsakale sisule. Lokuta puhul kerkis vahetevahel koguni küsimus, kas Kleopatra rolli jaoks poleks kasulikum mõnes kohas koomika ja teatraalsusega tagasi tõmmata. Samuti ei olnud meie tunnustatud metsosopranil soprani partii ülemine register nii vaba ja üleolekuga lauldud, nagu oleks lootnud.

Lavastuse stilistiline tasakaal ei olnud eri osatäitjatel esietendusel sugugi paigas ja paistis, et väljendusvahendite täpsust polnud veel saavutatud. Kuna osatäitjad on lavastuses eri koosseisudes mitu ja arvatavasti moodustatakse rohkem

kui kaks komplekti soliste, siis võib koomilise ja üleva, teatraalse ja sise- mise drama- tismi balan- si paikalo- kus t a m i n e aega võtta.

H u v i t a - vad Cornelia- se armunud Egip- tuse ülikute rollid löid

Mart Laur ja Aare Saal. Esimene laulis Kleopatra venda, salakavalat Ptolemaiost vaoshoitult ja enesekindlalt, Saal oli väepealik Achillase rollis improviseerimisaldis, mänguline. Koos moodustasid nad

Vallatu barokk ooperilaval: esiplaanil Julius Caesar (Monika-Evelin Liiv), tema selja taga Cornelia (Juuli Lill) ja Sextus (Oliver Kuusik)

„Julius Caesar”

Georg Friedrich Händel
Nicola Francesco Haymi libreto
Giacomo Francesco Bussani libreto
„Julius Caesar Egiptuses” ainetel
Muusikaline juht ja dirigent:

Andres Mustonen

Lavastaja: Georg Rootering
(Saksamaa)

Kunstnik: Lukas Noll (Saksamaa)
Esietendus rahvusoperis Estonia
27. jaanuaril 2012

mõneti vastandliku kurikael- te paari.

Lavastuse kujundus kopeeris barokseid dekoratsioone, mida külgede pealt lavale lükatakse, kuid need olid lahendatud ruumiliselt, kujutades liivaluuteid või muud tegevuse käigule vastavat. Ei puudunud ka maalitud tasapinnad, mis teadupärast saavutasid just barokiajal hiilguse. Ent tundub, et nendesama lahenduste parema läbimõtlemise korral oleks õnnestunud saavutada eri piltide vahel huvitavamaid kontraste.

Igal juhul õnnestus Estonia teatril luua „Julius Caesari” lavastusega ajalooline sild 18. sajandi esimese veerandiga, kust teos on pärit. Ajas- tu särts ja teatraalsus tulid tänapäevases lavastuses esile, kasutades vahendeid tolla- sest ja praegusest ooperiteat- ri arsenalist. Kust täpselt üks või teine nipp pärineb, polegi nii väga tähtis, peaasi et lavas- tus kas või lõpukski tööle hak- kab, nii nagu see „Julius Caesari- ga” juhtus. Esietenduse finaali triumfnoodid said siis- ki õigustatud. ●

Andres Mustoneni juhatamine sütitas muusikutes vaimustuse ja energia.

Vallatu barokk ooperilaval: esiplaanil Julius Caesar (Monika-Evelin Liiv), tema selja taga Cornelia (Juuli Lill) ja Sextus (Oliver Kuusik)